

Питання про зняття кандидатури засновника партії "Яблуко" Григорія Явлінського з президентської гонки майже вирішене. Експерти розцінили цей крок як політично мотивований і вважають його помилкою Кремля.

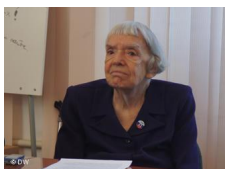
Засновник партії "Яблуко" Григорій Явлінський позбувся шансів взяти участь в президентській гонці 2012 року. Ця звістка багатьма в Росії була сприйнята як черговий крок Кремля в боротьбі з демократією. Проте те, зняття з виборів Явлінського відбулося саме зараз, на тлі зростання цивільної активності росіян, може мати певні позитивні наслідки.

П'ять кандидатів з десяти претендентів

Увечері 24 січня секретар Центрвиборчкому Микола Конкін оголосив про те, що в президентській гонці братимуть участь 5 кандидатів. Окрім представників 4 парламентських партій - Володимира Путіна від "Єдиної Росії", Володимира Жириновського від ЛДПР, Сергія Миронова від "Справедливої Росії" і Геннадія Зюганова від КПРФ - зареєстрований буде лише один з чотирьох самовисуванців, а саме - бізнесмен Михайло Прохоров.

Лідер незареєстрованої партії "Воля" Світлана Пеунова не змогла зібрати 2 мільйони підписів, а губернатор Іркутської області Дмитро Мезенцев зійшов з дистанції після першої перевірки підписних листів на правильність заповнення. Останнім можливість стати кандидатом в президенти втратив засновник партії "Яблуко" Григорій Явлінський. ЦВК забракувала чверть його підписних листів, при допустимій частці браку 5 відсотків.

Чистої води політика

В штабі кандидата рішення про зняття Явлінського було названо політичним. І спостерігачі, і політологи, і правозахисники згодні з цим і вважають, що влада допустила помилку. "По Мезенцеву я не ридую, він мені не потрібен, а ось після відмови в реєстрації Григорію Явлінському мені голосувати ні за кого", - заявила голова Московської Хельсінської групи Людмила Алексєєва.

За словами правозахисниці, зняття Явлінського позбавило "свого" кандидата велику

частину демократично настроєного електорату. Алексєєва впевнена, що рішення про відмову в реєстрації засновника партії "Яблуко" було політично мотивованим. З іншого боку, зібрати чесно 2 мільйони підписів за місяць, враховуючи, що частина відведеного часу доводилася на новорічні свята, - завдання майже нездійсненне, відзначив експерт Асоціації "Голос" Андрій Бузін.

Згідно із законом, але не по совісті

"Як вони зібрали достатню кількість підписів - не зовсім ясно, і сумніви тут дійсно виникають. Але тоді ці підписи повинні бути фіктивними у всіх кандидатів", - пояснив свою позицію спостерігач. Проте Михайло Прохоров пройшов перевірку і допущений до участі у виборах, а Григорій Явлінський чомусь ні. Політолог, керівник агентства "PR-3000" Станіслав Радкевіч згоден, що разом з об'єктивними причинами, були і суб'єктивні.

Станіслав Радкевіч відзначив два формальні моменти, які дозволили ЦВК відмовити в реєстрації кандидату Явлінському. По-перше, не всі підписи були оформлені коректно, що дозволило їх забракувати. Крім того, бланки підписних листів, які згідно із законом повинні бути надруковані в друкарні, і тираж цей повинен бути сплачений з грошей виборчого фонду партії, виявилися розмноженими на ксероксі.

"З часів першої кампанії Володимира Путіна у 2000 році очевидно, що Григорій Явлінський є достатньо небезпечним супротивником для нього. Він "відідає" частину голосів, в першу чергу голосів інтелігенції, - пояснює Радкевіч. - А оскільки і зараз його вважають небезпечним суперником для Путіна, то мінімальні невідповідності в документах йому ні за що не пробачили б. Ось і не пробачили".

Помилка резидентів Кремля

Однак, продовжив Станіслав Радкевіч, путінські політтехнологи, швидше за все, прорахувалися, ухвалюючи таке рішення. Голоси виборців, які повинні були бути віддані Явлінському, не відійдуть Путіну, як було раніше і як сподівалися в Кремлі, а швидше за все будуть віддані Михайлу Прохорову, як новому - а тому цікавому - кандидату, що до того ж представляє демократичні сили, вважає експерт.

"У знятті Явлінського з передвиборної гонки я нічого страшного не бачу. Більш того, якщо демократичні сили почнуть концентруватися навколо нового лідера - це буде дуже позитивний момент", - заявив політолог, співавтор програми партії "Правое дело", запрошений Прохоровим, Владислав Іноземцев. Експерт при цьому відзначив, що, на його думку, Прохоров навряд чи стане лідером лібералів і демократів.

Новий привід для незадоволеності

Ситуація із зняттям Явлінського з передвиборної гонки, на думку експертів, хороша ще і з тієї сторони, що вона дає новий імпульс протестним настроям, які після новорічних свят стали утихати. "Якби і Явлінський, і Прохоров були б в списку кандидатів, то виходити на мітинг 4 лютого і вимагати чесних виборів було б, звичайно, правильно, але у влади був би аргумент на користь того, що вибір є", - заявив Іноземцев.

Офіційно про зняття засновника партії "Яблуко" Григорія Явлінського з передвиборної гонки буде оголошено після засідання ЦВК, наміченого на кінець тижня, проте це формальність, яка нічого вже змінити не може. Шанси на те, що суд, право на який у Явлінського все ще залишається, відмінить рішення ЦВК, експерти оцінюють як нульові.